అవ్వ తిరునాళ్ళలో తప్పిపోయింది

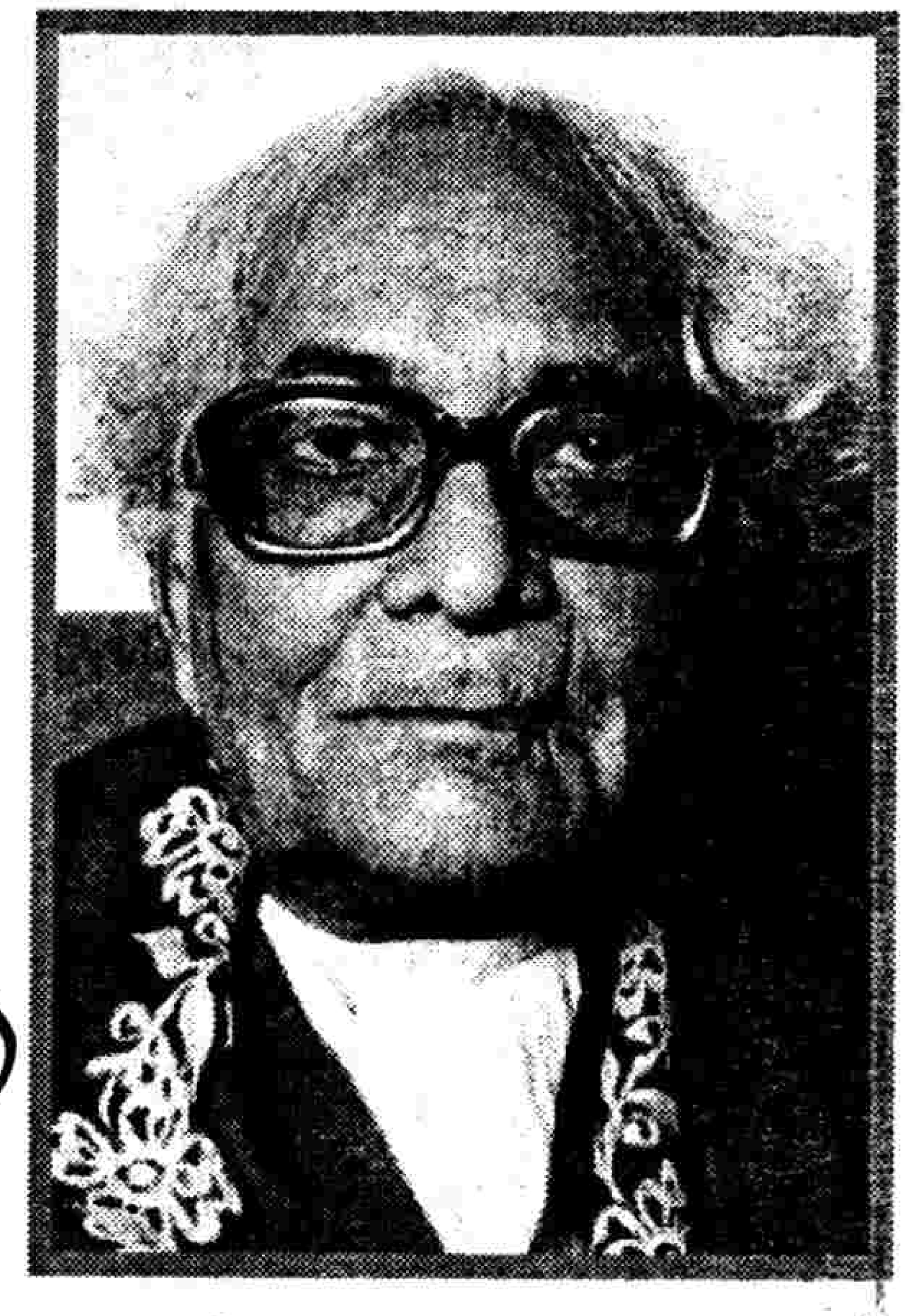

-దేవులపల్లి వేంకట కృష్ణశాస్త్రి

మా అవ్వ నెరగరూ మీరూ, అవ్వని హయ్యో! సుబ్బమ్మవ్వని మావూళ్లో అవిణ్ణే యెరగని వాళ్ళు లేరే! అసలు వూరంతా అవ్వనే పిలుస్తారావిణ్ణే. కొద్ది మంది 'సుబ్బమ్మవ్వగారూ' అని కూడా అంటారు. ఆవిడికి కోపం వచ్చినప్పుడు, 'ఆఆఆ! యెవర్రా అవ్వ! నువ్వు నా కేవవుతావురా చస్తే దెయ్యవవుతావు గాని' అని గద్దిస్తుంది. అప్పుడు చటుక్కున్న సర్దుకుని 'సుబ్బమ్మగారూ' అంటారు. ఒక్కొక్కప్పుడు, 'సుబ్బమ్మగారూ' అని పిలిస్తే 'హారి గాడిదా!' వేలెడంతలేవు, బొడ్డు కోసి పేరెడతావురా నాకూ!'' అని దులిపేస్తుంది. వెంటనే దిద్దుకొని 'అవ్వగారూ!' అంటారు.

ఏవయితేనేం ఆవిడంటే అందరికీ యిష్టవే, అవ్వంటే.

అవును. అందరికీ యిష్టవే మరి! వాళ్ళకేం పోయింది యిష్టం గాక! యెప్పుడో కనిపిస్తుంది వాళ్ళకి. కనిపించినప్పుడు యంచక్కా కుశల ప్రెశ్నలూ అవీ వేస్తుంది. సావెతల్తో సెతాళించి కబుర్లూ కథలూ చెపుతుంది. మాంచి ఫారమ్‌లో వుంటే- అంటే వొడుపులో వుంటే పాటలు పాడుతుంది. సావు పాటా అవీ. ఆ కాస్సేపూ వాళ్ళకి కులాసాగా వుంటుంది. వింటారు. పోతారు. వాళ్ళకేం! రాత్రీ పగలూ ఆవిడతో యింట్లో వుండే వాళ్ళం. మేం వేగలేక చస్తున్నాం గాని!

అన్నట్టు- అవ్వంటే మీరెరగరన్నారు కదూ సుబ్బమ్మవ్వని- ఆవిడ మమ్మల్నెలా యేడిపిస్తుందో చెప్పే ముందు, ఆవిడ రూపు రేఖలూ ధోరణీ మీకు తెలియద్దూ అసలు మా అవ్వంటే, మా నాన్న గారి మేనత్త. ఆయన్తాలూకు అయిదెకరాల పొలవూ, అప్పారం లోగిలీ వగైరా ఆస్తితో అవ్వ కూడా నాకు సంక్రమించింది. మా నాన్న మేనత్తంటే దాదాపు డెభ్భై పై మాట గదా. అయితేం నడుం నిటాగ్గా కదురులా నిలబెడుతుంది. యిష్టం లేనప్పుడు మాత్రం తెలుగులో 'ఐ' అక్షరం లేదూ 'ఐ' దానిలాగా వొంగిపోతుంది. తరుచు కంఠం రైలు గంటలాగా గణగణా మోగించేస్తుంది. యిష్టం లేనప్పుడు పీలగా మూలుగుతుంది. ఈ మధ్య కొంచెం చెడ్డా, గెద్ద చూపులాంటిది అవ్వ చూపు. అయితే పళ్ళుమాత్రం తీయించెయ్యడవో రాలిపోవడవో జరిగింది. వొక్ఖటే వొక్ఖ పై పన్ను మాత్రం- ముందుది- కింది పెదిమ మీదికి వొంగి, అక్కడ కాలూది, మాట్లాడుతున్నప్పుడు రవ్వంత తలాడిస్తూ వుంటుంది. అది అందానిక్కాబోలు వుంచేసిందవ్వ. మా యింటికొచ్చిన వో పెద్ద మనిషి- అప్పన్న శాస్తుర్లని మాంచి కవి గూడా- ఆయనొకసారన్నాడూ చెమత్కారంగా

''ప్రెపంచంలో యే ప్రెభుత్వవూ చెయ్యలేని పని సుబ్బమ్మవ్వ గారు చేసిందండీ: వొకేవొక్ఖటి తప్ప యేపన్నూ లేకుండా చేసిందీ!'' అని. అయితే, అవ్వ మాట్లాడుతుంటే మాత్రం అతి స్పష్టంగా తెలుస్తుంది.

కొందరు పళ్ళు లేని వాళ్ళ నోరు లక్క పిడతలాగా డొల్లగా వుంటుంది. మాట్లాడుతుంటే యేవీ తెలీదు. రొచ్చులో నడుస్తున్నట్టు పుసుకూ పుసుకూ గాలిపోసుకుంటుంది. అంతే, పాత రబ్బరు బొమ్మ కడుపు నొక్కితే చప్పుడైనట్టు. అవ్వలాగాదు.

అయినా వో లోపం వుంది. అవ్వ మాటల్లో 'ప' 'ఫ' అని పలుకుతుంది, 'తప్ఫూ, వప్ఫూ, చెప్ఫూ' అంటుంది, ఈ వొంటిపన్ను వల్ల.

అసలు అవ్వదీ- మా సుబ్బమ్మవ్వదీ- పెద్ద జాతీయ నాయకుడి వుపన్యాస ధోరణి. అయితే అవ్వ తెలివిగా మాట్లాడుతుంది. వోసారీ, వుపన్యాసాల్తో దేశాన్నంతనీ తలదిమ్మెక్కించే వో పెద్ద మనిషి మాయింటి కొచ్చాడు. ఆయన సభలోనే గాక సభ యివతల కూడా సభలో అంతా మాట్లాడతాడు. మా యింటి కొచ్చిన పది నిమిషాల్లో మొదలెట్టాడు ప్రసంగం. మరి పది నిమిషాల్లో అవ్వ కలుగజేసుకుని రంగస్థలంలో విరగబడింది. ఆయనగారు తోక జాడించి, నాటికీ నేటికీ అవ్వకి 'నమస్తే'. అంతే! ఆవిడ సన్నిధానంలో నోరు విప్పడు.

వెనకటికి వో కవిగాడు చెప్పినట్టు 'నిప్పుల, నీళ్ళను, చప్పిడుప్పిళ్ళను, తీర్థాల, తిరునాళ్ళ త్రిప్పటలను, గడిదేరి గడ్డకట్టిన ఘటం అవ్వ. పెళ్ళికి కాస్త ముందో వెనకో పోయాడు పెనివిటి. డెభ్భై యేళ్ళ పైని యేకధాటీగా అంటే యేక టాకీని వైధవ్య రాజ్యాన్ని పరిపాలించి పారేసిన రాణీ బహద్దర్. గడ్డు బ్రహ్మచారిణి. యాక్సిడెంట్, అంటే ఏ కారో రైలో కలగజేసుకుంటే తప్ప మార్కండేయాది చిరంజీవుల లిస్టులో మనిషి మా అవ్వ.

నాలుగ్గంటలకే లేచి తొలి కోడిని లేపడం, తలుపులన్నీ తెరిచి పారేసి పాచి పనులు అవీ చెయ్యడం, చెంబులూ, గిన్నెలూ చప్పుళ్ళు చెయ్యడం, స్నానం చెయ్యడం, పత్తిరాట్టం లాంటి కంఠవెత్తి 'ప్రాత స్మరామి' వగైరా శ్లోకాలు చదవడం, మా నిద్దర తగలెయ్యడం- ఇలాగ రోజంతా జరిగే తంతుని గూర్చి అట్టే చెప్పడం నాకిష్టం లేదు. ఈ వివరాలు కూడా మీకు చెప్పకపోదును. కాని మీ కోసమే చెప్పొ యిదంతా. అవ్వ ధోరణిలో చెప్పవలసి వొస్తే యెప్పుడైనా అవ్వ యెదురయితే చప్పున తప్పుకుని మీరు దాటిపోవచ్చుని! అంతేగాక, ఇవన్నీ చెప్తేగాని, మేవావిడతో యెలా వేగిపోతున్నావో మీకు తెలీదని గూడా యిన్ని

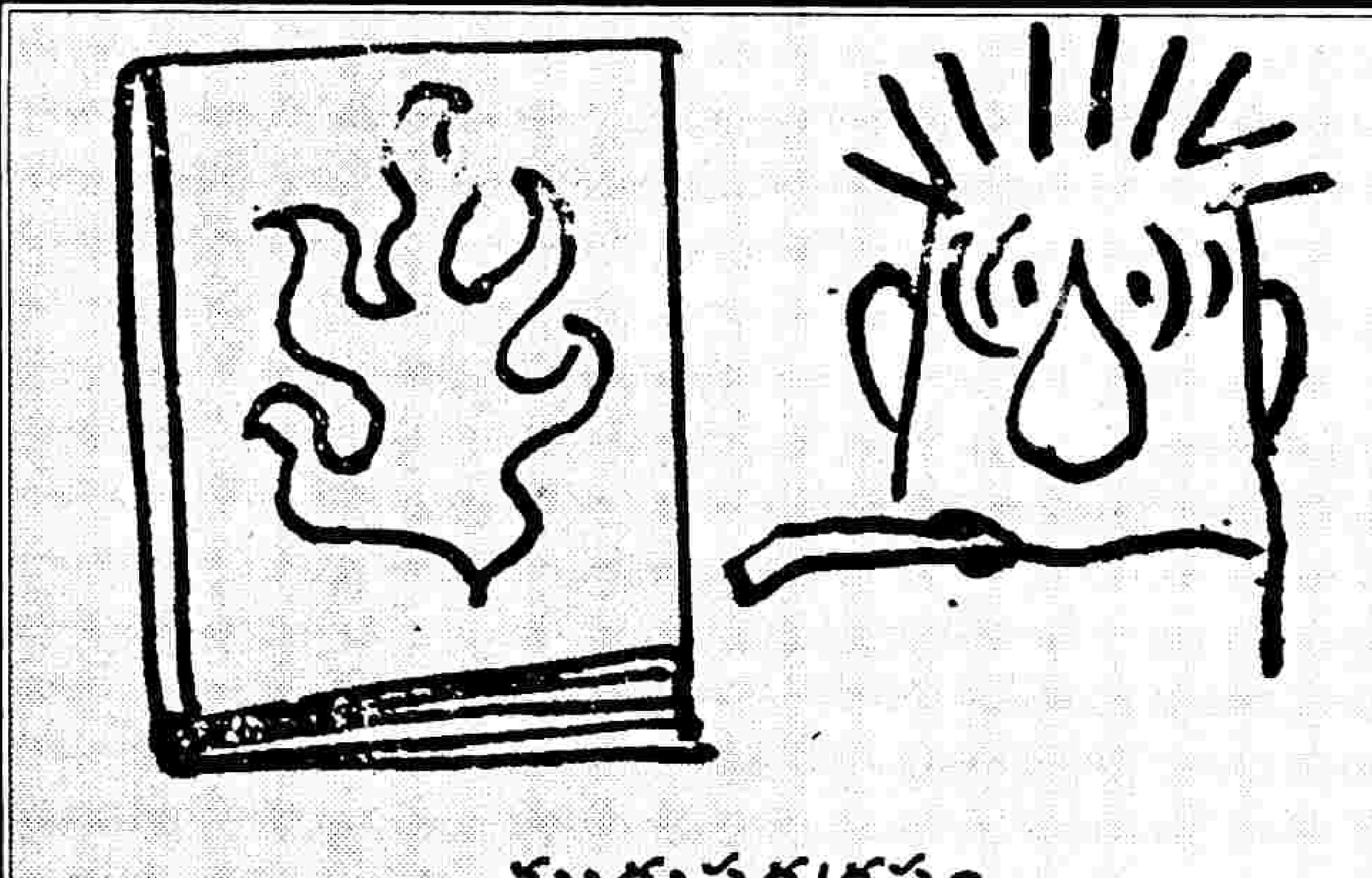

ముద్దుపదగ్రస్తం

'వైతాళికులు' కవితా సంకలనకర్తగా ముద్దుకృష్ణ పేరు తెలుగు వారికి చిర పరిచయం. 1934 ప్రాంతంలో ఆయన ప్రారంభించిన 'జ్వాల' ఎక్కువ కాలం నడవకపోయినా పత్రికా రంగంలో ప్రముఖంగా నిలిచింది. ఒక సంచికలో ఒక వర్ధమాన కవిగారిని ఘాటుగా విమర్శిస్తూ వ్యాసం వెలువడింది. ఖిన్నుడై పోయిన కవి గారు ఆవేశంగా ముద్దుకృష్ణ గారి దగ్గరకు వెళ్ళారు. ఇలాంటివి ప్రచురించడం భావ్యం కాదని జ్వాలమీద మండిపడ్డారు. అందుకు ముద్దు కృష్ణ ఒక చిరునవ్వు నవ్వి- ''చూడండి కవిగారూ! పత్రిక కొనే వారిలో సగం మంది ఆ వ్యాసాన్ని చూడరు. చూచిన వారిలో సగం మంది చదవరు. చదివిన వారిలో సగం మందికి అర్థం కాదు. అర్థం అయిన వారిలో సగం మందికి తమరెవరో తెలియదు. తెలిసిన వారిలో సగం మంది నమ్మరు. నమ్మిన వారిలో సగం మందిని మనం ఖాతరు చేయాల్సిన పనిలేదు. ఇకపోతే మిగిలేది ఆ సగం మంది కనుక మీరు ఖాయలా పడకండి'' అని వోదార్చి పంపేశారట.

వివరాలిచ్చా మీకు. ఇంట్లో మమ్మల్ని ప్రతిఘడియా యేడిపించే పనుల్ని గూర్చి నేను చెప్పనే ళేదు. హయ్యో బాబో! యే నవ్వండీ బాబూ! కోటయ్యగారు క్లీన్గా భోంచేసిన విస్తట్లోనే కొత్తదనుకున్నానని, మా శాషమ్మ దొడ్డమ్మకి మళ్ళీ వొడ్డించడం, నీళ్ళనుకొని చెంబెడు సామర్లకోట పప్పు నూనితో చెయ్యి కడుక్కోవడం, యెంగిలి విస్తళ్ళన్నీ కట్టగట్టి గోడ మీద నుంచి వీధంట వెడ్తున్న మేస్త్రీటు వీర్రాజు గారి తల మీద పడేటట్టు విసిరివేయడం- ఈ గొడవలన్నీ ముందు ముందు మీకు తెలుస్తాయి. అలాగే సినిమాకు వెళ్ళడం, సర్కస్ వాళ్ళ బోనుల దగ్గిర కదలకండా నిలబడి అక్కడ జెంతువుల్తో జెత కట్టడం, శాసన సభ సీటు కోసం మావూళ్ళో చేసిన పెద్ద ఎన్నికల సభలో రభస చెయ్యడం- యిలాంటివన్నీ కూడా యిప్పుడు కాదు, తర్వాత చెప్తా.

అయితే, వో చిన్న సంగతి చెప్పి, అది చెప్ప తీరాలి - ఆవిడ తిర్నాళ్లలో తప్పిపోవడం దగ్గిరకొస్తా.

అప్పన్న శాస్తుర్లు గారని చెప్పానే ఇందాకా. కవిగారు, ఆయన వోసారి అవ్వ మీద పంచరత్నాలు చెప్పాడు భోజనాల దగ్గిర సరదాకి!

''సుగుణమణిగణ నికురుంబ సుబ్బమాంబ''

అనిన్నీ.

'సుజన సేవావలంబ గం, సుబ్బమాంబ''

అనిన్నీ.

''గం'' అంటే గంగాభాగీరధీ సమానురాలట.

ఆయన పద్యాలు చెప్తుంటే, అవ్వ ముసిముసినవ్వుల్తో అటూ యిటూ తిరుగుతూ, ఏదో తన గొడవ కాదన్నట్టూ నిర్లక్ష్యంగా పట్టించుకోనట్టూ విననట్టూ అంతా విని, ''అవి వో కాయితం మీద రాసిపారెయ్యండి బాబూ, మా నాన్నిగాడికివ్వండి'' అంది.

నాన్నిగాడంటే మా పెద్దబ్బాయి. వాడంటే మా అవ్వకిష్టం. మా నాన్న పేరని! వాడూ గడుసురాస్కెల్, యేం చేశాడూ! ఆ పద్యాలు తీసుకుని, వల్లించి, అడపా తడపా పెద్ద రాగవరస పెట్టి అవ్వ దగ్గిర చదవడవూ, ఆవిడ దగ్గిరేదేనా కొట్టేడవూ. ఈ పద్యాల వెర్రి అవ్వ నెంతదాకా పట్టుకుందీ అంటే, వో సారి నాతో అందీ- ''వొరే అబ్బాయీ! నేను పోయాక పదకొండో రోజున యీ కవుల్నందర్నీ పిలిపించి నా మీద పజ్యాలు చెప్పించరా'' అని.

ప్రెస్తుత మేవిటంటే, నాన్ని గాడు శివరాత్రి తీర్దాని కెళ్దామని అవ్వని రెచ్చగొట్టాడు. నాకిష్టం లేదు. ''తీర్థములు మానసములు ముక్తి ప్రదములు'' అంటూ ''సత్యము తీర్థము'' అంటూ కవి చెప్పిన మాటల్లో నమ్మకం వున్నవాణ్ణాయెను. అయితే యేం జెయ్యను అవ్వా నాన్నిగాళ్ళుల్లో యే ఒక్కళ్ళనీ లొంగదీయడవే కష్టం! యిద్దరూ పట్టుకున్నారాయె!! పోనీ యిల్లేనా ఆనాటికి విశ్రాంతిగా ఉంటుందనిన్నీ దారి పొడుగునా అస్తమానవూ అవ్వ కోసం పంచరత్నాలు పద్యాలు చదివి నాన్నిగాడి తెగులు కుదురుతుందనిన్నీ సరేనన్నాను, చివరికి.

ఆ తీర్దానికే వెళ్తున్న రావయ్య కావుని బతిమాలుకొని, అతని రెండెడ్ల బండిలో మా వాళ్ళనీ కుక్కాను. తోవలో అవ్వ కునికి పాట్లు పడి కిందపడకుండా రావయ్యకాపు పెద్ద కొడుకుని బండి చివర బిరడాలాగా బిగించాను. ఈ బిరడా సంగతి తర్వాత చెప్తా.

వాళ్ళు తెల్లారగట్టే వెళ్ళారు. సాయంకాలవో, రాత్రి పడుతుంటేనో రావాలి. మూడు నాలు గ్గంటలకి యేదో పనివుండి వీధిలోకి వచ్చా. వీథరుగు పక్కని బిక్క మొహం వేసుకుని, యేడిచి యేడిచి వాచిన యెర్రకళ్ళూ వాడూ, నాన్ని గాడు వొదిగి నిలబడి వున్నాడు.

''ఏమిరా అవ్వేదిరా'' అన్నాను.

''త-త-త-'' అన్నాడు.

''ఏమిట్రా తతత తప్పి పోయిందా ఛ ఛ ఛ కాదు గదా, అంటే చచ్చిపోలేదు గదా'' అనడిగాను.

''తీర్థంలో అవ్వ కనబళ్ళేదు'' అన్నాడు వాడు మెల్లిగా.

'ఆ' అన్నాను. నా గుండె గుబేలుమంది. గోదార్లోపడిందేవో! కారు కింద పడిందేవో! గుండె ఆగిపోయిందేవో, ముసల్ది నాకు మహ జాలీ, దుఖం వేసుకొచ్చాయి. అసలు అవ్వంటే మా అందరికీ యెంత యిష్టవో అప్పుడు తెలిసొచ్చింది నాకు. అవ్వని తీసేస్తే లోకం యెలా వుంటుందో మాకు తెలియదు. పాపం ఆవిడ కెవరున్నారు నిజానికి నాకు ముసలాళ్లను జూస్తే ఎంతో దిగులు. ముందుకు చూసుకుంటే నోరు తెరుచుకుని దగ్గరగా వొచ్చే చీకటి భూతం గాక వాళ్ళకే వుంది!

మా అవ్వ చూపులు వొక్కొక్కప్పుడు, దూరాన ఆకాశాన పోయే పక్షుల్లాగా వుంటాయి. యెక్కడికో యెక్కడికో పోతూన్నట్టు, అప్పుడు నాకు భయం వేస్తుంది. అవ్వ వొక్కొక్కప్పుడు పొడుగ్గా నిట్టూర్చేది! ఆ నిట్టూర్పు చిన్నతనం నుంచీ యెనభై యేళ్ళ దార్లోబడి పాకివచ్చినట్టుండేది. ఇప్పుడు ఈ మాటలన్నీ స్తిమితంగా అంటున్నాను గానీ అప్పుడు...

''యేవిట్రా, యేం జరిగిందీ'' అని నాన్నిగాణ్ణే అడిగాను.

గోదావర్లో స్నానం చేసొచ్చారట. గుళ్ళోకూడా వెళ్లొచ్చారట. స్వామి

దర్శనమయ్యాక, గుళ్ళో మండపం మీద కూచుని వాడి చేత సరదాగా పంచ రత్నాలు గూడా చదివించుకుందిట. తర్వాత యివతలికి వొచ్చాక, రంగుల రాట్నం దగ్గిరికొచ్చేటప్పటికీ నాన్ని గాడు అదెక్కుతానన్నాట్ట. వాడు కాస్సేపు దాని మీద తిరిగొచ్చేసరికి అవ్వక్కడ లేదు. వాడు మొదట యిక్కడా అక్కడా చూసి, కనబడకపోతే కంగారు పడి, ''అవ్వా, అవ్వా'' అని పిలుస్తూ తీర్థవంతా తిరిగీ, బళ్ళు విప్పిన చోట దగ్గిరికొచ్చి అక్కడ కూడా ఆవిడ కనబడకపోతే అయిదు మైళ్ళూ నడచి యింటికొచ్చేశాడు. యిదీ కథ.

వెంటనే రావయ్య కాపొచ్చాడేమో వాళ్ళింటిక్కబురు చేశాను. కావిగాణ్ణీ గోవిందునీ తిర్నాళ్ళకి పరిగెత్తించాను. అవసరమైతే పోలీసుల్తో గూడా చెప్ప మన్నా. ఇంట్లో మా ఆవిడా పిల్లలూ నిశ్శబ్దంగా కూచున్నారు, కుక్కిన పేనుల్లా. నేను శివ స్మరణ చేస్తూ బయటికెళ్తూ, లోపలికొస్తూ మతిపోయినట్లు తిరగడం మొదలెట్టాను.

రాత్రి పదయింది. అవ్వ లేకుండా రావయ్య కాపు బండి వొచ్చేసిందట. కావిగాడూ గోవిందు వత్తి చేతుల్తో, అంటే అవ్వ లేకుండా వొచ్చేశారు. ఇహ వూరుకుంటే బావుండదని, మా ఆవిడ లోపల్నించి కొంచెం కూనిరాగం యేడుపు ప్రారంభించింది. చంటి పిల్లాడు గూడా యథాశక్తి వాళ్ళమ్మకి తోడ య్యాడు. చూడ్డానికీ, ఉబుసు పోకా, సాహం గ్రామం మా యింటి దగ్గిరచేరి, అవకాశం రాగానే సరదాగా పరామర్శలోనూ, అవ్వ దివ్య స్మృతుల్ని నెమరు వేసుకోడంలోనూ, అప్పుడే పడిపోయారు.

ఇదీ తీర్నాళ్ళ రోజున అర్ధరాత్రి మా స్థితి.

అంతలో ''సన్యాసిరాజుగారిల్లిదేనా'' అని దూరాన్నుంచి గద్దిస్తున్న మాటలు వినబడ్డాయి. అందరూ అటు తిరిగి చూశారు.

''యెవరు బాబూ, యేవిటి'' అని గావుకేక పెట్టాన్నేను. చీకట్లోంచి వొస్తూ పోలీసు జెవాను కనబడ్డాడు. కూడా ఠీగ్గా నడుస్తూ, చీకట్లో దీపస్తంభం లాగా, జెవాను కంటే ధాటీగా అవ్వ సాక్షాత్కరించింది. ''అవ్వొచ్చింది'' అని కేకేశాను. లోపల్నించి అందరూ ''ఘొల్లు''మని యివతలికి వొచ్చారు.

కొందరు మాత్రం 'అరెరే! అవ్వ అప్పుడే దొరికేసిందే. నాల్రోజుల పాటు సరదా పోయిందే' అని దిగులు మొహం వేశారు.

పోలీసు జెవాన్, 'యిదుగోనండీ ముసలావిడ. నా ప్రాణాలు తోడేసిందీ ఈవిణ్ణి! తిర్నాళ్ళకీ తీర్థాలకీ పంపి, దేశం మీద వొదుల్తారేవిటయ్యా యీవిడ కంటే మా సూపరెంటు నయం'' అని చీదరించుకుంటూ అన్నాడు.

''పోరా! నే సూఫరింటునే. నాకేంరా బహద్దర్ని! శెలవిచ్చాను ఫో'' అంది అవ్వ. వాడు పళ్ళు బిగించి కొరకొర చూసి, చీకట్లోకి నడిచి, అక్కడ ఖాండ్రించి వుమ్మేసి చక్కా పోయాడు.

ఇహ తీర్థంలో జరిగిన కథేమిటంటే...

నాన్ని గాడు రంగులరాట్నం తిరుగుతూంటే పిల్లలందరికీ జీళ్ళూ, జంగిడీ మిఠాయీ, తొక్కుడుండలూ కొందామని, ఆ కొట్లకెళ్ళి వొక్కొక్కళ్ళకి పేరు పేర్నా వొక్కొక్క పొట్లాం కట్టించిందట అవ్వ. అక్కడ చిల్లర విషయంలో కొట్టువాడితో పేచీ వొచ్చి, వాణ్ణి భూశెయనం చేసి పారేసి, దమ్మిడీలతో సహా వాడి దగ్గర్నుంచి రాబట్టి, పాత్ర సామాను దుకాణం వైపు దండ యాత్ర మళ్ళించి, అక్కడ ఆ దుకాణం మీద పడిందట. అక్కడ రాగి చెంబూ గరిటా బేరం తేల్చడానికి రావరావణ యుద్ధం చేసి, రాచ్చిప్పల కొట్టువైపు దృష్టి తిప్పి, అటు దాడి చేసింది. దారిలో డక్కీ డమడమలబండీ వాడు తారసిల్లితే, అన్నీ వాయించీ, నడిపీ చూసీ, అమ్మేవాడు బారుమని యేడ్చేదాక వాణ్ణి ఆపి, ఆంత లో వుప్మాకయ్యగారి కుటుంబం కనబడితే వాళ్ళతో వూసులాడి, అట్టే నాలు గడుగులేసే సరికి నాన్నిగాడు గ్యాపకానికొచ్చాడు. అప్పటికప్పుడే పొద్దు వాల్తోంది.

''నాన్నిగా నాన్నిగా'' అని తీర్థవంతా తిరగడం మొదలెట్టింది. బళ్ళ దగ్గిరి కొచ్చి చూస్తే, రావయ్య కాపు బండీ వెళ్ళిపోయింది. మళ్ళీ తీర్థంలోకి వొచ్చింది. ''మా నాన్నిగాడు కనబడ్డాడా'' అనడుగుతూ, ఎవళ్ళ నడిగినా వాళ్ళు పట్టించు కోలేదు. అప్పటికి కంగారు పడ్డం మొదలెట్టిందవ్వ. ఇంతలో కనబడిన పోలీస్ జెవాన్‌ని కూడా అడిగింది. వాడు వూరూ పేరు అన్నీ అడిగి పోలీస్ స్టేషన్ దగ్గిర కూచోబెట్టాడు.

''అమ్మా! భైపడకండి. ఇంటికి తీసికెడతాం'' అని పోలీసు వాడంటే, ''ఎవరికిరా భయం'' అని ధీమాగా మొదట అన్నప్పటికీ, నాన్నిగాడి కోసం లోపల్లోపల కంగారు పడిపోయింది. అవ్వ పోలీస్ స్టేషన్‌లో కూర్చున్న సమయం లోనే కావిగాడూ గోవిందూ అవ్వ కోసం గాలించిపోయారు. యిదంతా చెప్పాక యిలాగంది అవ్వ: 'ఆ రాచ్చిప్పల దుకాణం దగ్గిరాలస్యవయి పోయిందర్రా! అక్కడే వొళ్ళు మరిచిపోతుంటాను. ఏవిరా నాన్నిగా! శివరాత్రి గూడ్డాను. అప్పన్నశాస్తుర్లు గారి పద్యాలు నా మీద రాసినవి చదవరా'' అంది. అందరూ పకకా నవ్వారు. నాకు మాత్రం వొళ్ళు భగ్గుమంది. ఆవిడ గొంతుక పట్టుకుని ఆ రాత్రి ఆవెని శివసాయుజ్యం పొందిద్దావనుకున్నాను. దిక్కుమాలిన పాప భయవో, దండన భయవో వొచ్చిపడి మళ్ళీ తమాయించుకున్నాను. అంతకంటే గూడా నా లోపల పిచ్చి యిష్టం గూడా యేడిసిందాయెను అవ్వమీద, మా సుబ్బ మ్మవ్వ మీద!

ఇది రాచబాట కాదు

ఒకప్పుడు మద్రాసులోని పానగల్ పార్కు కవి, గాయకులకు, కళాకారులకు కూడలిగా వుండేది. ఒకరోజు మల్లాది రామకృష్ణ శాస్త్రిగారు, ఇంకా అయిదారుగురు మిత్రులు పిచ్చాపాటీ మాట్లాడుకున్నాక మల్లాది వారిని తమ ఇంటికి పిలిచి, ఆ పార్కు నుంచి రోడ్డున కాకుండా వేరే దగ్గర దారి ఒకటి వుంటే అటుగా తీసుకు వెళ్తున్నారు ఆరుద్ర-

దారి మధ్యలో ఒకచోట కంచెగా వేసిన ఇనుప ముళ్ళ తీగె అడ్డం వచ్చింది. ఆరుద్ర మెల్లగా వంగి ఆ తీగెను తప్పుకుని, మల్లాది వారిని కూడా జాగ్రత్తగా అవతలకు రప్పిస్తే ''మొత్తానికి నాకు తలవొంపులు తెచ్చావే'' అన్నారట తప్పుకున్నాక మల్లాది వారు.
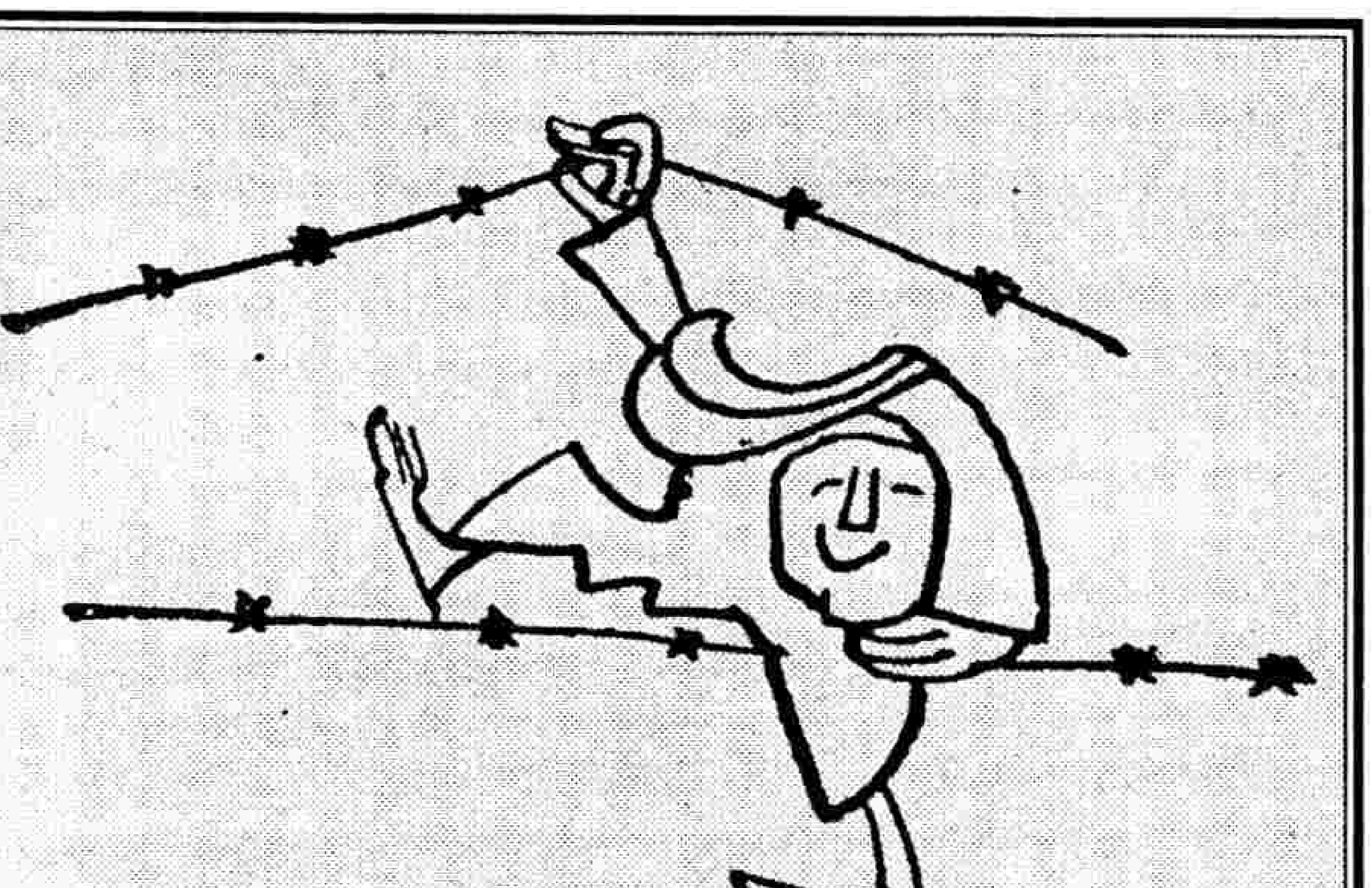
''అడ్డదారులు తొక్కితే ఎప్పుడైనా, ఎక్కడైనా తలవంపులు తప్పవు స్వామీ'' అని జవాబిచ్చారట ఆరుద్ర.